

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy évre ... 180 Lei.

Fél évre ... 90 Lei.

Egy negyed évre 45 Lei.

Egy hóra ... 15 Lei.

Hirdetések
árszabás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és erdélyi országos
vasúti palotájában

TELEFON-SZÁM: 880.

KIADÓHIVATAL

Aradi Nyomda Vállalat

Fővárdni Regala Ferdinánd I. (József főh.) ut. 22.

TELEFON-SZÁM 188.

Arad, 1921.

Főszerkesztő
Stauber József.

Péntek, október 28.

Ingatlanok felbecslése.

(A bizottságok megkezdik működésüket.)

Aradváros területén az érték-megállapító bizottságok a következő sorrendben kezdik meg működésüket: Az I. bizottság az 1. és 2. adókerületben november 7-én, a II. bizottság a 3. és 4. adókerületben november 5-én, a III. bizottság az 5. adókerületben november 7-én, a IV. bizottság a 6. adókerületben november 7-én, az V. bizottság a 7. és 8. adókerületben november 7-én, a VI. bizottság a 9. adókerületben november 3-án. A bizottságok a kitűzött időponttól kezdve mindennap működnek, kivéve karácsonykor és újévkor, vagyis 1922. év január 6. 7. 8. 9 és 13. 14. napjain. Az összes adózók kötelesek a törvényben előírt nyilatkozatokat megadni, amelyeknek mintáit az illetékes adókerületben kaphatják meg. Kötelesek a bizottságnak az összes bérszerződéseket bemutatni az ingatlanok hár értékének megállapítása végett. A kereskedők kötelesek szabályszerűen vezetett könyveiket rendelkezésre bocsátani.

Ki lesz a törvényszék elnöke?

(Kombináció dr. Barbura táblabíróról.)

Az Aradi Közlöny jelentette, hogy dr. Moldován Silvius törvényszéki elnököt kuriai bírónak léptették elő és mint ilyen áthelyezték a cluj agrárfőtanácshoz elnöknek. Az igazságügyminiszter mindeddig még nem nevezte ki az új törvényszéki elnököt. Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetett dr. Moldován távozó törvényszéki elnökkel, aki a következőket mondotta:

— Biztos értesülésem nincs az új elnök személyéről, de privát értesüléseim arra engednek következtetni, hogy az igazságügyminiszter dr. Barbura Sever aradi táblabíró nevezte ki utódomul.

Dr. Barbura Sever egyike az aradi törvényszék legképzettebb bírójának. Már korábban igen fontos munkakörrel bírták meg, amennyiben Aradmegyében mint az agrárreform bizottság elnöke ő végzi a földosztás és a kényszerbérbeadás nehéz és fárasztó munkáját. A törvényszék bírói és hivatalnokai kara nagy megnyugvással fogadja dr. Barbura kinevezését. Egyes véleménye szerint megtörténhetik az is, hogy az igazságügyi kormány regátbéli bírót nevezze ki Aradra, amit azonban nem tartunk valószínűnek tekintettel arra, hogy egyetlen erdélyi törvényszéknek sincs regátbéli elnöke.

Az antant kikéri Károly királyt.

(Külpolitikai bonyodalmak. — Mi lesz a velencei megegyezéssel? — Leintették Jugoszláviát.)

London. A szövetségesek a magyar kormánytól hivatalosan kérték Károly király kiadatását. A szövetségesek ragaszkodnak ahhoz, hogy Károly formászerint mondjon le a trónról. Tartózkodási helyét távol a monarchiától akarják kijelölni, hogy visszatérési kísérletének megisméltése lehetlenné váljék.

Károly király Székesfehérvárott.

Székesfehérvár. Károly király és Zita királyné szerdán délelőtt Komáromon át különvonaton Székesfehérvárra érkeztek. Velük voltak gróf Andrássy Gyula és Rakovszki István. A pályaudvar peronját elzárták a közönségtől. A vasúti állomáson gróf Károlyi József főispán a feleségével és Zichy grófnővel üdvözölte a királyi párt, amely leszállt a vonatról és elbocsátotta a főispáni családdal. Rakovszki István egy csendőrfőhadnagy kíséretében szintén leszállt a vonatról és újságot vásárolt. A különvonat délelőtt 10 órakor Tihany felé indult el. Itt az exkirályt és feleségét szigorú őrizet alatt a tihanyi apátság rendházában helyezték el.

Bombázni akarták Budapestet.

Bécs. A Neue Freie Presse-nek jelentik Rómából: Károly vállalkozásának diplomáciai lefolyásáról még azt jelentik, hogy az olasz kormány sietett Prága, Bucuresti és Budapest hozzájárulását megnyerni ahhoz, hogy Olaszország előzetes beleegyezése nélkül semmiféle kezdeményező lépést sem tesznek. Ezzel a legnagyobb veszélyt kikapcsolták. Az akciónál elsősorban Budapestnek a Duna felől bombázását vetnék kilátásba.

Róma. A félhivatalos olasz lapok dicsérettel emlékeznek meg a magyar kormány lojalitásáról.

A velencei egyezmény megváltoztathatlan.

Páris. Benes eszéki külügyminiszter a Matin munkatársa előtt nyilatkozott Károly király újabb restaurálási kísérletéről. Ez arra indította a kisantantot, hogy megtegye a kellő intézkedéseket az iránt, hogy a jövőben lehetetlenné váljék minden olyan akció, amely Közép-Európa konszolidációját veszélyeztethetné. Csehország, noha Magyarországból kedvező hírek érkeznek, mégis folytatja a mozgósítást. A Habsburg kérdést most végleg el akarják intézni és Magyarországtól a lefegyverzést és a nyugatmagyarországi konfliktus megoldását követelik.

Bécs. A Neues Wiener Abendblatt írja: Prágában és Belgrádban olyan tervekkel foglalkoznak, amelyeknek megvalósítására a pillanatban legalkalmasabbnak tartják Magyarországot ellen. A velencei jegyzőkönyv megsemmisítését és Magyarországot lefegyverzést kö-

vetelik. Ezzel szemben a nagyantant körében arra utalnak, hogy Della Toretta olasz külügyminiszter az antant megbízásából írta alá a jegyzőkönyvet, amely megváltoztathatlan. A legközelebbi napokban a nagykövetek tanácsának hozzájárulását várják a velencei jegyzőkönyvhöz, amivel az ügy teljesen kikerül a kisantant befolyása alól.

Antant-demars Szerbiának.

Belgrád. A szerb minisztertanács tegnapi ülésén Károly királyra vonatkozólag a következő követeléseket állították fel: Károly királynak Magyarországból való örökre szóló eltávolítását, biztosítékot a jugoszláv határokon a békére, demokráta kormányzat bevezetését Magyarországon, amely állandó békét biztosítana.

Belgrád. Angolország és Franciaország képviselői tegnap demarsot tettek a szerb kormánynál, amelyben azt kívánták, hogy Károly király ügyének nyugodt lefolyására való tekintettel Jugoszlávia minden katonai intervenciót szüntessen be. A demars belgrádi politikai körökben nagyon kedvezően benyomást keltett.

Mi történt Győrött?

Győr. A lezajlott eseményekről utólag jelentik: A király Lőrinczy tábornoknak levelet írt, aki erre diszszázadot rendelt ki a fogadásra. Lehár felszólítására Lőrinczy tisztjeivel felesküdt a ki-

rályra. Közben megérkezett az antant hatalmak demarsa, amelyet a vezérkari főnök azonnal kiküldött a pályaudvarra. Lőrinczy átnyújtotta a demarsot Andrásynak, aki mosolyogva továbbította a királynak. A király mosolyogva kezelégyintéssel napirendre tért. Lehár a győri ezred parancsnokát, aki vonakodott a fogadásnál megjelenni, csendőrökkel a király vonatába kísértette fogolynak. Mikor a vonat elhagyta Győrt, a vezérkari főnök érintkezett a székesfehérvári körlettel és Komárommal, mire felszedették Ács előtt a sineket. Komáromnál a katonaság harcban fejlődve várta a király vonatát. Az ellenintézkedések dacára a király vonata Komáromba érkezett, ahol a helyőrség Lőrinczy tábornok parancsára letette az esküt. Amikor tudomására jutott a kormányzó hadparancsa, a győri helyőrség elhagyta a király táborát. Lőrinczy ott maradt és a front szakasz vezetését átvette.

Kemény tél várható.

(Cholnoky tanár nyilatkozata.)

Az utolsó két esztendőben folyton rendellenes időjárásokról számoltunk be. Meleg telekről, kivételes szárazságokról, végnélküli esőzésekről, korai hidegről, hűvös nyárról, hóhullámról stb. csilingeltek a meteorológiai jelentések. Most pedig a vénasszonyok csufolnak meg bennünket és nyarukat mélyen október közepéig hosszabbítják meg. Az éke mentén por száll és azt az őszi buza fogja megsínyleni. Az időjárás rendellenességét, amelyek közül csak a meleg teleket lehet mint hasznosat elkönyvelnünk, az utóbbi két évben annyira élesen jelentkeztek és oly makacsul ismétlődtek, hogy hajlandók lettünk volna ezeket az ismétlődéseket nem egyszerű muló meteorológiai jelenségeknek tekinteni. Ebben a tárgyban kérelemmel fordultak

Antonescu miniszter a sérelmes ügyvéd-törvényről.

Antonescu Mihály igazságügyminiszter Aradról való elutazása előtt igen érdekes beszélgetést folytatott egy aradi jogi szak tekintéllyel. E beszélgetésből a következő pozitívumokat közölhetjük: A miniszter kijelentette, hogy a sérelmes ügyvédi törvényt nem ő készítette, nem is tudott a javaslatról, mert az törvényhozási iniciatívára készült, ami a román parlamentben szokásos. Csak akkor tudta meg, hogy mi van a három paragrafusban, amikor megszavazták. Ha az összes erdélyi képviselők a törvény revíziója és megváltoztatása érdekében törvényjavaslatot nyújtanak be a parlamenthez, azt ő pártolni fogja. A regátbéli ügyvédeknek az erdélyi kamarákba való bejegyzése során felmerült az az észrevétel, hogy a törvényt

illetőleg a jegyzők és ügyvédjelöltek úgy fognak eljárni, hogy a regátban jegyeztetik be magukat s innen majd valamelyik erdélyi kamarába való felvételüket kérik. A miniszter kijelentette, hogy a kijátszást megakadályozza az, hogy csak azokat jegyzik be az erdélyi ügyvédi kamarákba, akik Erdélyben születtek, a regátban bejegyzetteknek megvizsgálják az előbbi képesítést, mert az itt születetteknek a képesítést is figyelembe veszik.

— Az ügyvédi kamarába való felvétel iránt, jelentette ki a miniszter, önként mint ügyvédi kamarára intézkednek s önként bírálják el a felvételi kérelmet. A felelősség fóruma is Erdélyben lesz, az határoz a felelősségek ügyében.

Gölnoky Jenő budapesti professzorhoz, aki a következő kijelentéseket tette:

— Sokkal különb időjárásokat értünk meg mi már ennél. Sokkal nagyobb szárazságokat, hidegeket és esőzéseket. A mostani rendellenes időjárás nincs összefüggésben földrajzi változással és így a rendellenességek sem állandó igéretek. Az időjárás: nő és szeszélyeink minduntalan ki vagyunk téve. Ezenkívül általában Európa oly szerencsétlen helyzetben van, hogy három klíma vidék (ázsiai, atlanti- és földközi tengeri) közé esve, hol egyiknek, hol másiknak befolyása alá kerül. Az idén valószínűleg szigorú tél lesz, de még ezt sem lehet egész biztosra venni, mert nem lehet tudni, hogy a későbbiekben a három klíma vidék közül majd melyik fog jobban érvényre jutni az éghajlat irányításában.

Család a személtárában.

(Hajléktalanok az éjszakában.)

Tegnap este történt az aradi lakásviszonyokra jellemző történet. Szalay János, a Városi kávéház pincére tegnap este, nem lévén szolgálatban, tíz óra tájban hazafelé tartott. A Bocskay-téren elébe állt Klein pékmester egyik segédje és arra figyelmeztette, hogy az utcai szemét összegyűjtésére szolgáló fedett nagyládában valami titokzatos dolognak kell lennie, mert arra haladva gyermeksírást hallott. Mindketten odamentek a ládához, óvatosan felemelték a tetejét s legnagyobb csodálkozásukra egész családot találtak a tágas ládában. Apa, anya és egy 4 esztendő gyermek meglehetősen hiányos öltözetben feküdt az utcai szeménten. Rendőrt hívtak, akinek kérdésére a családfelelő elmondotta, hogy nincs lakásuk és már több éjszaka a ládában alusznak. Az emberséges rendőr a hajléktalan családot felkísérte a rendőrségre, ahol legalább meleg hallékot kapott éjszakára. Ha nem Aradon történt volna, azt hinnék, hogy világvárosban esett meg ez a jellemző történet.

A férj órái.

(Mindenkinek, ha jó a vége.)

Blaža Béla aradi falfűrészgép tulajdonos feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy felesége, aki három hónappal ezelőtt otthagya lakásából elvitt egy aranyórát láncsal, egy ezüst órát és 30 ezer lei készpénzt. Kára összesen 37 ezer lei. Deteschán detektív csoportvezető folytatta a nyomozást és megállapította, hogy az asszony Aradról Curticira költözött, ahol átvett egy korcsmát. Deteschán Curticira utazott és az asszony első kérdésére beismerte, hogy az aranyórát láncsal és ezüst órát elvitte a lakásból, de nem 30 ezer lei készpénzt, mint ahogy férje állítja, hanem csak 110 lejt vitt el. Az asszony elmondta, hogy férje nem tartózkodott odahaza és az órákat és a pénzt azért vitte el lakásából, nehogy az üresen hagyott lakásból valaki elloplja. Az asszony hajlandónak mutatkozott férjének az elvitt órákat és pénzt visszahozni. Vallomása alapján férje viszályt okozott a feljelentést és az asszony ellen megszünt az eljárás.

A kórház elmebetegel és az ápolók.

(Két régi eset. — Étel helyett verés. — A fogságból hazatért tragédiája.)

A közkórházban történt eset arra indította dr. Demján Aurél igazgató főorvost, hogy a legrövidebb körü vizsgálata indítsa meg. A kórház vezetősége és az orvosok mindenkor a legnagyobb lelkiismeretességgel és odaadással szolgálták és szolgálják a humánus intézményt, ellenük a legcsekélyebb panasz sem hangzott el s csupán az ápolók brutalitása keserítette el a betegeket. A tegnapi boncolás minden kétséget kizáró módon megállapította, hogy Medve János halálát külső erőszak idézte elő. A közkórház elmebeteg osztálya ápolóinak brutalitásáról és lelkiismeretlenségéről újabb eseteket tudtunk meg. A kórház orvosainak a brutalitásokról nem lehetett tudomásuk, mert az ápolók, hogyha az orvosok sérüléseket állapítottak meg az elmebeteg testén, azt mondták, hogy egymással verekedtek, vagy pedig saját maguk sebesítették meg magukat. Az Aradi Közlöny munkatársához ma két panasz érkezett amelyekről az alábbiakban számolunk be:

(Luptovics János.)

Az édesanyja Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 19. sz. alatt lakik. Mintegy két hónappal ezelőtt szállították be Luptovics Jánost az aradi közkórház elmebeteg osztályára. Az anyja és sógornője elbeszélése szerint a fiúnak több ízben vittek be élelmiszert. Állandóan arról panaszkodott, hogy egy falatot sem adtak át neki. Édesanyja előtt Luptovics János gyakran hangoztatta, hogy vigye ki őt a kórházból mert megölik az ápolók.

A sógornője elmondotta, hogy egy ízben az ő szemelátára, a mikor Luptovics János a kezét akarta megmosni, egy magas, szőke ápoló akire a betegek állandóan panaszkodtak, dühösen rátámadt, hogy ne mossa a kezét, hanem takarodjék ki az udvarra. Ezután az ápoló nekiment Luptovics Jánosnak és agyba-főbe verte. Luptovics János, akinek előrehaladott vérébaja volt, igen gyakran rosszul érezte magát. Az ápolók azonban nem engedték az agyba feküdni, hanem ütlegekkel kergették ki az udvarra. Az édesanyja könyörgésére egy súlyos verés után kiengedték a kórházból. Az anyja hazaszállította a fiát, levetkőztette és rémülten látta testén az ütések nyomait. Karján egy súlyos nyílt seb volt, a melyet a fia állítása szerint az egyik ápoló egy fadarabbal okozott. A fiu három napig volt odahaza és október 6-án meghalt.

(Leopold Rezső.)

Ez a szerencsétlen fiatalember orosz fogságba került. Ázsiában egy gépgyár vezetője lett. Majd egy barátja kíséretében kalandos és körülményes utazás után körülbelül egy évvel ezelőtt Aradra érkezett. De a sok izgalom megviselte idegeit, hogy az elméje megzavarodott. Aradra való érkezéséről az anyja egyáltalában nem értesült. Később a fiut, aki a nevét nem akarta megmondani, a szegényházba szállították. Azután tudta meg az édes-

anyja, hogy fia, akit fiat esztendeje nem látott, a szegényházban van. Hazavitte lakására, de ott rendkívül idegesen, izgatottan viselkedett és beszállították a közkórház elmebeteg osztályára. A fiut az orvosok a leglelkiismeretesebb gondozásban részesítették, csak az ápolóra panaszkodott. Egy ízben az édesanyja szemtanúja volt annak, hogy egy lugoji fiatalembert, akit szintén ott ápoltak, fürdés közben egyik ápoló a víz alá nyomta és a víz alatt fojtogatta s azután súlyosan bántalmazta. Az ő fia egy magas szőke ápolóra panaszkodott legjobban. Egy pénteki napon meglátogatta fiát, aki nagyon jól érezte magát, semmi fájdalomról nem panaszkodott. Hétfőn újra bement a kórházba, akkor már fiának a hasa és melle reftenetesen fel volt dagadva. A hasa teljesen kék volt. A fiu jajgatott kínjában. Amint hallotta, egész éjszaka a kintől jajveszékelve meztelenül szaladgált a folyosón és könyörgött az ápolóknak, hogy hozzanak orvost. Az ápolók egyáltalán nem törődtek vele. Ez az anya állítása szerint egy vasárnap éjszaka történt. Hétfőn reggel, mikor meglátta fiának rettenetes állapotát, azonnal orvoshoz ment. A kórházi orvos megvizsgálta, de már nem lehetett segíteni rajta. Másnapra meghalt Leopold Rezső.

(Medve János sérülései.)

Értesülésünk szerint Medve János holtteste a legbestiálisabb módon volt összezúzva. Valamennyi bordája össze volt törve. Ez kétségtelenül attól származott, hogy vastag cipővel többször belerugtak a szerencsétlen elmebeteg testébe. Ezek a lábrugások okozták Medve halálát is, mert több rugás a has legérzékenyebb részén találta és belső elvérzést okozott. A halott felső és nyakán több seb látható, amelyek éles szerszámtól származhattak, de ezek nem voltak halálosak. A vizsgálóbíró intézkedésére ma dél előtt tanúkihallgatások folytak az aradi közkórházban.

Irodalom és művészet.

* **A két mazur, Lehár operettje**, a mely a tegnapi bemutatón zafos sikert aratott, kerül színpadra egész héten vasárnap estig bezárólag a bemutató szereposztásával.

* **Tündér Ilona és a vasorru boszorkány** gyermek tündérrege kerül színpadra szombat délután 3 és fél órakor mérsékelt helyárral. A főszerepekben Mágory Mici, Zilahy Irén, Benkőné, Korbuly Zsuzska, Tibor Lóri, Gömör Emma, Selmeczy, Faludy, Kallós, Szabó Gyula, Ladiszlav József és Ács Miska.

* **Vasárnap délután a Szerencselánc** kerül színpadra.

* **Nagyságos asszony táncosa**, A gyémántkőszőrű szerzőnek legújabb bohózatát kerül színpadra hétfőn, e hó 31-én az aradi színházban. A darab szellemesen és rendkívül mulatságosan gúnyolja ki a táncdühöt melyet Franciaországban előkelő fiatal tapasztalatlan asszonykák üznek és szenvedélyükért feláldozzák háztitkőhelyüket. A darab telve van szellemes komikus fordulatokkal. E kiváló darabból serényen folynak a próbák.

* **Énekek éneke**, Csányi Mátyás pastorale-ja, melynek zenéjét dr. Löw Imánuelnek, a hírneves főrabbinak szövegére szerelte, kerül előadásra november hó 3. és 4-én a Kulturpalota nagytermében nagyszabású hangverseny keretében a Filharmonikusok közreműködésével. A kis dalmi főszerepet melyet Budapestben a mult szezonban a Vígadó nagytermében az Operaház tagjai adtak elő Várady Margit, Ocskay Mihály, Szabó Gyula és Kövály énekelik a színházi énekkar kíséretével. A hangversenyen részt vesznek operáriákkal és dalokkal Tiron Sylvia, J. Hajnos Mici, Várady Margit, Róna Dezső, Ocskay Mihály és Szabó Gyula. Az oratorium előtt dr. Vágvölgyi Lajos, a kiváló aradi főrabbi magyarázó beszédet tart.

* **Művészi név**, Gajdsinszky Irénke, városi színház tehetséges naivája nevét Zilahy Irénkére változtatta át.

* **Unger Mor és a filharmonikusok**. A kiváló karmester pálcája alatt tömörült filharmonikusok Salgó Piroska zongoraművész közreműködésével e hó utolsó napján lépnek ez idényben először a dobogóra. A terem fűtve lesz.

MOZI * **Ibsen dráma az Apollóban**. A kiváló drámaíró egyik legkiválóbb darabját rendezte filmre különös gondossággal a Sarpic filmgyár. Nem a minden orvos szemmel látó ridog naturalizmus hatja át Ibsen ezen kiváló drámáját, hanem az a mély érzelmi felfogás, amely talán a naturalizmus jogosságának megtagadásáig is elmegy. A filmgyár mindent elkövetett hogy megfelelő kiállításban kerüljön a kép a közönség elé és ezt úgy vélte — igen helyesen — elérni, hogy a legkiválóbb művészeket és művésznőket állította munkába. Így a főszerepet Italia Almira Manzini, a szépségéről világhírű olasz művésznő alakítja csodás művészetével. A darab, amelynek címe Hedda Gáplér, két részletben kerül bemutatásra. Az első rész pénteken vetíti először az Apolló és még szombaton tartja műsorán.

* **Pathé-színház az Urániában**. A Pathé-filmek között is igen kiváló helyet foglal el az a kép, amelyet bemutatásra megszerzett az Uránia Az éjfél futár címen. A négy felvonásos dráma tulajdonképpen a „Courriere de Lyon” amerikai átdolgozása és ez a körülmény különös érdekességet ad a képnek. A nagy méretű amerikai élet és általában az amerikai méretek valósággal megcsodálják a hátközönséget Európán. A Pathé-filmgyár valóban elismerésméltó munkát végzett ezen film megalkotásával amelynek kettős főszerepében a legkiválóbb amerikai filmművész, Franck Kennan elragadóan erős művészi alakítást nyújt. A kitűnő Pathé film pénteken, szombaton és vasárnap megy az Urániában.

* **Az olasz vendégek aradi látogatása**. A Viktoria filmgyár nagyszerű felvétel sorozatából az olasz vendégek aradi látogatását vetíti az Apolló színház, amelynek keretében Arad város legérdekesebb helyei (Astra-gyár, stb.) láthatók és amelyen felvonulnak Arad összes hivatali előkelőségei is.

* **November 1-én szenzáció az Apolló és Uránia műsora**. A novemberi gyászünnepekkel kapcsolatosan teljesen aktuális műsora lesz mindkét filmszínháznak. Az Apolló színházban bemutatásra kerül báró Eötvös Józsefnek örökös szép költeménye, A megfagyott gyermek, amelyet Sas Ede dolgozott filmre, az Uránia pedig Pakots József film-átírásában Montgomery gyönyörű gyermekregényét vetíti.

Elkeseredésében mi telhetett tőle . . .

Öngyilkos kísérlet verekedés miatt

Az aradi államrendőrségre ma egy elkeseredett embert szállítottak be, aki ma délelőtt öngyilkosságot akart elkövetni. Az illető Mihuca János ségai lakos. Elmondtotta, hogy összeveszett feleségével és efelétti elkeseredésében kiment a konyhába és egy kampós szegre falakasztotta magát. Felesége utána ment, meglátta a falon rugkapáló férjét, tajveszékelve szaladt ki az utcára és segítségért kiabált. A közeli rendőr bement a konyhába, de akkor már az elkeseredett férfi az asztal mellett ült. A nagy vergődéstől a szeg a falból kiesett és az öngyilkosjelölt lezuhant a földre. Azonnal magához tért és megmondta a dolgot, bement szobájába. A rendőr az öngyilkosjelöltet be szállította az államrendőrségre. Ott a felkérésekre beszélt és miután megígérte, hogy hasonló boldogságot többé nem fog elkövetni, szabadon engedték.

Masamódból hercegnő.

(Van még romantikus szerelem.)

LONDON. A londoni Ostend külváros egy kis italmérése tulajdonosának leánya a napokban esküdt örök hűséget az anyakönyvvezető előtt — a legteljesebb titokban — Mohammed Dschem Aladdin Mahmud hercegnek az egyiptomi exkhedive fivérének. A házasságkötési szertartásnál cobolyprémmel díszített barna szövetruhát viselt, a nyakán pedig rendkívül értékes gyöngykor volt. A korcsmároslánvt Jessica Ellisnek hívják, akinek az előbbi férje Harrington Arthur volt és jelenleg 24 éves. Az esküvési szertartáson mintegy féltucat előkelő arisztokrata vett még részt. A hivatalos eljárás befejezése után az ifjú pár Párison keresztül Svájcba utazott és ott a Fiercég birtokán fogja tölteni a mézesheket. Ez a házasság Koronás egy szegény szép leány regényes pályafutásának. A háború előtt a fiatal és szép Jessica egy kalapós üzletben a londoni Regent Streeten töltött be alacsony állást és annak dacára, hogy a hatalmas világáros Westend városrészének üzletében az alkalmazottak között sok szép fiatal leány volt alkalmazásban, mégis csak ő volt a legbájosabb. Amikor az üzlet kirakatában Jessica a kalapokat rendezte, az emberek megálltak a kirakat előtt az utcán, hogy szépségét megcsodálhassák. Ebből a boltból a kis tanulóleány színpadra került, ahol kis jelentéktelen trikószerepeket játszott és itt ismerkedet meg első férjével, egy gazdag angol arisztokratával. Ez a házassága azonban nem volt boldog, úgy, hogy a szép Jessie, — akit már ekkor így hívtak — elvált ettől a férjétől. A válás megtörténte után filmszínésznő lett.

A jelenlegi férjével ezelőtt egy évvel egy estélyen ismerkedett meg. Hasonló szépségű nővérét 1914-ben Bourbon Lajos herceg, Alfonz spanyol király nagybátyja vette feleségül. Vajjon merete-e álmodni is az, aki London Ostend külvárosának egy szerény kis lakásában ringatta a korcsmároslánnyok szegényes bölcsőjét, hogy ilyen szédületesen magasra fog-nak emelkedni?

HIREK.

— **Felsőszilázia. Varsó.** A lengyel országgyűlés egyhangulag elfogadta a felsősziláziai határmegállapításról szóló törvényjavaslatot.

— **Utóbejelentési összeírás.** I. rendőrkerületben: november hó 5-ig bezárólag az eddig nem jelentkezettek. II. rendőrkerületben: november hó 5-ig bezárólag az eddig nem jelentkezettek. III. rendőrkerületben: F. hó 30-ig. Mig f. hó 31-től november 3-ig Str. Nicolaie (Miklós-utca) végül 4-től november 5-ig bezárólag Legelősor. Együttal felhívom a fent említett rendőrkerületek mindazon lakosait, akik mind-ezideig nem jelentkeztek, hogy a fentjelzett időn belül okvetlenül jelentkezzenek, mert az elkésztettek illetve nem jelentkezettek büntetettnek.

— **Halálraírt minisztergyilkos. Zágráb.** Az itteni törvényszék Draskovics miniszter gyilkosát, Aliagosot halálra, három társát 15 évi fegyházra ítélte.

— **Vendéglősök a polgármesternél.** Dr. Robu János főpolgármester ma délelőtt magához kéréte a vendéglősök megbízottait s felhívta őket, hogy tíz napon belül írásban terjesszék elő sérelmeiket és jelöljék meg azokat a vendéglői árakat, amelyek olcsóra vannak maximálva. A főpolgármester az előterjesztés figyelembevételével fogja megállapítani legközelebb a vendéglői maximális árakat.

— **Hirlapárusítás a vonatokon.** A CFR. igazgatósága a vonatokon történt számtalan lopás következtében nemrégben eltiltotta, hogy a személyszállító vonatokon hirlapokat és egyéb cikkeket árusítsanak. A bucaresti sajtó közbenjárására az igazgatóság most megváltoztatta korábbi elhatározását és megengedte, hogy november 1-től kezdődően a hirlapokat árusíthassák. Ennek elkerülése végett, hogy a hirlapárusítók közé zsebmetszők és egyéb gyanús egyének kerüljenek elrendelte, hogy minden újságáros az illető lap szerkesztőségétől lényeges igazolványát köteles magával hordani.

— **A galsai rejtélyes gyilkosság ügyében** pertelvélt rendelt el az aradi ügyészség. Annak idején nagy port vert fel a galsai titokzatos gyilkosság, melynek áldozatát nem sikerült megtalálni. Így a bizonyítékok hiányában az aradi törvényszék a múlt. évben megtartott tárgyaláson jogerősen felmentette az egyik terheltet, Popovics Sávát. Időközben a holttestet megtalálták és most a jövő hónapban újból tárgyalják a galsai gyilkosság nagyszabású bűnügyét.

— **A Hal-téri gyilkosság fő-tárgyalása.** November 3-án érke-feszítőt tárgyalás lesz az aradi törvényszéken. A Hal-téri borzalmas gyilkosság ügye kerül fő-tárgya-

lásra. Berár Rózát, a bestiális rémtett elkövetőjét dr. Schmidt Sándor aradi ügyvéd védi.

— **Hirdetmény.** Arad város tiszti ügyészi hivatalához a román és magyar nyelvet perfectül bíró fordító keresletik. Felhívom mindazokat akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy hivatalomban a hivatalos órák alatt mielőbb személyesen jelentkezzenek. Arad. 1921. október 27. Dr. Robu, főpolgármester.

— **Hamisított két lei-esek.** Néhány héttel ezelőtt a bécsi rendőrség egy embert akart bekísérni, akit azzal gyanúsítottak, hogy román bankjegyeket hamisított. Az illető azonban megszökött és bár többször utána löttek, sértetlenül elmenekült. Futása közben egy nála levő csomagot dobott a Duna-csalornába. Kiemelték a vízből a csomagot és abban negyvennyiségű hamisított 2 leies bankjegyet találtak. A hamisítókat eddig kideríteni nem tudták. A bécsi rendőrség elküldte a csomagot 1 millió értékű hamis bankjeggyel a bucarestii rendőrségre. A bankjegyek igen jó hamisítványok. Felismerhetők arról, hogy színük pirosas színben játszik, a két oldalon levő klissék nem fedik egymást és a jobboldali sorszámok teljesen hiányzanak.

— **A rom. kat. főgimnázium I. oszt. tanulói számára a Veni Sancte november 4-ikén lesz.** Gyülekezés reggel 8 órakor az intézetben. Vidékiek orvosi bizonyítványt tartoznak hozni arról, hogy községükben járvány nincs. Egy bizonyítvány elégséges az egy bizonyos községből jövő összes tanulók számára.

— **Francia nyelvi tanfolyam megnyitása.** Az esti tanfolyam (Josif Vulcan középiskola) francia nyelvi tanfolyamai kezdők számára hétfő, szerda, péntek a haladók számára kedd és péntek este 8—9 óra között tartanak meg, pénteken, november hó 4-én kezdődnek meg. A francia kormány, a tavalyi elért sikereket méltányolva, a francia nyelvi tanfolyamat erkölcsi és anyagi támogatásban részesíti tudományos, napi, szépirodalmi és művészi revüket és folyóiratokat bocsájt a beiktatott hallgatók rendelkezésére, amely kedd, csütörtök és szombat 12—1-ig, a tanfolyam igazgatósági irodájában a hallgatók díjtalan rendelkezésére áll. A „Le Temps”, az „L'Illustration”, „Femina”, a „Revue des deux Mondes” számai már megérkeztek és azok a jelzett időben állapozhatók. A kezdőket Babescu V. Lucia tanárnő, a haladókat J. Decamp tanár oktatja.

— **Őszi divattapok** érkeztek Kerpelhez.

— **A záróra-korlátozás áldozata.** Tegnap beszámolt az Aradi Közlöny arról a vakmerő betörésről, amelyet Váci Kálmán Calea Radnei (Radnai-ut) 12. szám alatti cipőüzletében követtek el. A vakmerő betörők villanyvilágítás mellett követtek el tettüket. Érdekes a dologban az, hogy Váci Kálmánál már három ízben követtek el betörést és mind a három betörés a záróra korlátozás óta történt. A peches cipész-mesternek mind a háromszor teljesen kifosztották üzletét.

— **Eliárás árdragítók ellen.** Az aradi törvényszéken működő árdragító bírósághoz több aradi kereskedő ellen feljelentés érkezett, hogy különféle cikkeket a megengedett árnál drágábban adtak el. Az árdragító bíróság áttette az ügyet az államrendőrséghez, ahol a Deteschán-csoport megindította az eljárást.

— **Srapnell az udvarban.** Egy Piata Mihai Viteazul (Ferenc-téri) ház egyik lakója rémületen vette észre, hogy az udvar sarkában egy srapnell van. A lakó nem mert hozzányúlni, hanem szölt egy

rendőrnek, aki jelentést tett az ügyeleter rendőrlisztnek. A délután folyamán intézkedés történt a srapnell elszállítására.

— **A román nyelvi esti tanfolyam megnyitása.** A komoly munkát teljesített és nagy sikert elért tavalyi esti tanfolyamok november hó 4-én, pénteken folytatódnak, amikor a nyilvános díjtalan román nyelvi curzus kezdődik, amely kedden és pénteken esti 8—9 óra között a „Josif Vulcan” állami középiskola rajztermében tartatnak meg, ahol e napokon a jelentkezéseket is fogadja a tanfolyam vezetősége. Arad város tiszviselői karának román nyelvi tanfolyamai csütörtökön este 7 órakor kezdődnek meg.

— **Öt hónap lopott buza eladásáért.** Ópécskán az elmúlt évben a vasuti raktárból nagymennyiségű buza tűnt el. A tolvajokat két granicsár személyében el is fogták, akiket átadtak a hadbírósnak. Rájöttek arra, hogy a granicsároktól a gabonát Sata Márton vette meg, aki azt értékesítette. A mai bírósági tárgyaláson Sata Márton tagadta a vádat, azt azonban beismerte, hogy ő adta el a gabonát, de 6 ezerért semmit sem kapott és különben is a granicsárok már egy eszterdeje nála laktak, nem is tétélezte fel róluk, hogy lopott holnit hozzanak a házába. Ghitta Agoston ügyész többrendbeli orgazdaság büntetével vádolta Sata Márton. Dr. Sugár Jenő védő azt bizonyította, hogy Sata Márton nem lehet orgazda, mert a törvény szerint csak az orgazda, akinek anyagi haszna van a lopásból. A törvényszék 5 hónapi börtönre ítélte el Sata Márton. Az ügyész megnyugodott, dr. Sugár Jenő védő pedig felmentésért felebezett. A táblai döntés megérkezéig ideiglenesen szabadlábra helyezték Sata Mártont.

— **Letartóztatások Pozsonyban.**

Prága. A pozsonyi államrendőrség házkutatást tartott Tunka volt magyar egyetemi tanárnál és letartóztatta Keiser Gyulát, a magyar keresztényszocialista párt titkárát, továbbá Fobler volt keresztényszocialista képviselőt és a párt több tagját. Az a vád ellenük, hogy irredentizmust űztek.

— **Hivatalos állatvédelem.** A polgármester a következő hirdetményt adta ki: A belügyminiszterium rendelete folytán közhírré tétetik, hogy tekintettel az állatvédelemre ezennel a lovaknál eddig használt amerikai szorító zabla (obercsik) alkalmazása eltűnt, úgy hogy ennek következtében jövőben a lovak szabadon mozgathassák nyakukat és meg legyenek kímélve attól, hogy azon időben amikor be vannak fogva 6—8 órán keresztül mereven fönntartsák fejüket. Együttal figyelmeztetem a teher járművek u. m. butorszállító, nagy és kis teherkocsik, homok-, kő-, téglafa- és vágóhídi hushordó kocsik hajtóit, hogy csak lépésben hajtsanak az állatok védelme és az utburkolat kímélése szempontjából is, amely burkolat állandó javítást igényel.

— **Vámvizsgálat Röntgen-sugarakkal.** Németországban legújában Röntgen sugarakat állítottak a vámvizsgálat szolgálatába. A vizsgálat elé kerülő holgyeket ugyanis Röntgen készülék elé ültetik és cipőjüket átvilágítják. Ugyen módon nemcsak a láb csontja s a cipők csatjai és szögei rajzolódnak ki, de a talpbetétek alá rejtett értéktárgyak is nyilvánosságra kerülnek.

BUCURESTIBE

utazik vasárnap este futárunk, utlevelek láttamozását közismert pontossággal intézzük.

„KELET“ hirlapiroda.

— Ahol tilos az „elvtárs“ megszólítás. Budapest. A győri rendőrség vezetője, Teller rendőrtanácsos rendeletet adott ki, amely a szociálistáknak megtiltja az „elvtárs“ megszólítás használatát a nyilvános gyűléseken, ellenkező esetben a gyűlés feloszlását és büntető-rendszabályokat helyez kiállításba.

— Bocaccio koponyáját megtalálták. A Florenz melletti Certaldo városkából, a „Dekameron“ szerzőjének szülőfalujából jelentik, hogy abban a házban, ahol

Bocaccio 1375. december 21-én meghalt, az egyik falban, melynek belseje türes volt, egy hordószerű edényben megtalálták a koponya felső részét az arccsontjaival együtt. Dehát ha ez igaz, akkor milyen koponya volt az, melyet 1793-ig a San Jacobi kápolnában őriztek Bocaccio gyanánt s amely onnan ebben az évben nyomtalanul eltűnt. De a most talált koponya valódságát valószínűvé teszi az a körülmény, hogy a koponyának eltűnésével egyidőre esik Bocaccio szülőházának ujjaépítése.

rona 20.50, feu 520, sokol 772, dinár 1005.

— Budapesti értéktőzsde. Budapest. Az értéktőzsdén tegnap a fontosabb papírok kurzusa a következő volt: Angol-Magyar Bank 735, Földhitelintézet 2600, Magyar Hitel 1775, Leszámitoló Bank 745, Osztrák Hitel 635, Kereskedelmi Bank 6850, Concordia malom 3170, Gizeila malom 2000, Beocini 6000, Általános Készén 9000, Salgótarjáni 6000, Urikányi 5900, Ganz-Danubius 32100, Ganz-Villamosági 5300, Rimamurányi 2620, Schlick 1175, Baróti 1260, Egyesült Izzó 5050, Magyar Cukor 14300, Brassói 3975, Egyesült Fa 580, Nasci 15500, Lichtig 795, Országos Fabank 1220, Rézbányai 2720, Viktoria 810, Zabolai 2550, Adria 8000, Közuti Vasut 1035, Déli Vasut 1290, Allam vasut 2900.

A szerkesztésért

KAROLY JÓZSEF

felel.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Felszólítás!

Özv. Schönberger Mihályné Gái, Str. Bisericii (Templom-utca) 1. számú üzletét átvenni szándékozom. Felhívom nevezett hitelezőit, hogy követeléseiket november 1-ig nálam jelentsék be annál is inkább mert ezen időn túl felszólókat figyelembe nem vehetem.

4214 Özv. SZTOJKA GYÖRGYNE, St. Miron Costin (Gróf Leiningen-u.) 12.

Vasárnap d. u. 4 órakor a Gloria ATE pályán

AAC-ATE

bajnoki mérkőzés. Előzőleg a II csapatok vándordíj mérkőzése.

Apró hirdetések.

Levelezés.

HALAS LESZEK" jellegének levele van Wallinger hirdetőben. 11231

TIZENKILENC ÉVES vidéki asszonyka korrekt uriember barátságát keresi, aki anyagilag támogatná. Teljes című leveleket „Özvegy“ jelige alatt Wallinger hirdetője továbbít. 11232

Alkalmazás.

MINDENES leány azonnal vagy november 1-re felvétetik Strada Consistorului (Batthyány-utca) 23. 200

MOLNAR SEGED azonnali belépésre állást keres. Bodia Pál Calea Rádnei-ut 70. 4211

AZONNALI BELÉPÉSRE kezelői vagy segédi állást keres Kornya Sándor főmőnár Klisszentmiklós. 4212

DEUTSCHES Kinderfräulein mit lang-jährigen Zeugnis sucht Stelle nur auswärts. Briefe erbeten unter „Kinderliebend.“ 4208

MEGBIZHATÓ tisztességes idősebb ur nő keresetlik 3 éves fiúcska mellé, jó bánásmód, csendes nyugodt otthon biztosítva viszont feltétlen erkölcsös viselkedés megkívánatik. Német anyanyelvűek előnyben. Ajánlatok a kiadóba kéreknek „Özvegy“ jeligére. 4207

GAZDASSZONYNAK ajánlkozok magányos-uriemberhez intelligens nő. Válaszra is megy. Cim Wallinger hirdetőjében. 11231

FEHERNEMU javitást vállalok jelműveleért. Cim Wallinger hirdetőjében. 11231

VERLÄSSLICHES Fräulein zu zwei Kindern wird gesucht. Adresse Kelet hirlapiroda. 11161

Vétel és eladás.

LÁBZSÁKOK, utazóbundák legújabbjában kaphatók kölcsönbe is Schächter néh. Piata Plevnei No. 5. 4209

ALIG HASZNÁLT legjobb állapotban levő 8-as gözcsépfő garnitúra hatál esemlyatt eladó. Megtekinthető Hamar Sándornál Strada Granicerilor (Török Ignác-utca) 14. 4218

HÁROMAS SZAMU kovács fujó teljesen új, egy öntött vaskályha és egy üstráz eladó Strada Costa Negri (Nagy Sándor utca) 6. 4219

ÖNKÉNTES ARVERÉS lesz butorokra és egyéb ingóságokra folyó hó 29-én délután 3 órakor Strada Coasei (Kaszalutca) 53. szám alatt. 11102

PERZSAKABATOT vagy muffokat és biberszőrmét használtat átalakításához megvételre keresek Bulevardul Carol I (Erzsébet-körút) 26. emelet balra. 4218

BUTOR. Ebédő és hálószobák olcsó árban kaphatók Wiegand bukorraktár. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca). 4336

VEHET eladhat, cserélhet modern és régi műtárgyakat, képeket, szobrokat, szőnyegeket, porcellánokat antik butorokat a Szépművészeti Szalonban Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. Ország-tay-palota. Bekapcsolt telefon 333. szám. 11031

RUHAFESTÉK valódi Bernmann-féle ismét kapható. Főraktár: Szendy Györgyszertár. 3973

MINDENNEMU BUTORT, porcellán, szőnyeget, képeket vesz és elad Salon Artistique, Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. 11046

BÉCSI keztyűk, harisnyák, gombok, hímzések, övek ékezetek STRASSER ki-vatáruháza szomben a Lutheránus-templommal. 3687

Ingatlan.

MODERN HÁZ azonnal elfogatható 3 szobás lakással eladó Str. General C. Coanda (Borona-utca) 44. 4215

Üzletek.

JÓFORGALMU kisebb füzérvétel a piacon eladó. Bővebbet a kiadóhatalban. 4216

FÜSZER ÜZLET berendezéssel kiadó. Cim a kiadóban. 4217

Különféle.

ASSZONYOK LEÁNYOK részére varró és szabászatú állandó tanfolyam Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) II. e. udvari feljáratt. 4194

Automobil eladó

6 személyes, teljesen zajtalan, üzemképes állapotban. — Cím:

A. Tóth, Arad, str. E. G. íba Birta Varjassy l.-u. 9.

LEGUJABB.

Károly nem akar lemondani.

Budapest. Kiderült, hogy Károly király Hartensteinből levelet intézett egy magasállású személyi séghez, amelyben a leghatározottabban kijelentette, hogy nem mond le sem a magyar királyi, sem az osztrák császári trónról.

Prága. A Pravo Lidu jelenti: A cseh minisztertanács elhatározta, hogy törvényjavaslatot terjeszt be a tótföldi monarchista mágnások nagybirtokainak haladéktalan elkobzásáról.

Páris. A Temps felhívja a figyelmet arra, hogy a nagykövetek tanácsa ma tárgyal Magyarországról. A történetek nem szolgáltatnak okot arra, hogy a velencei egyezményt visszautasítsák. Helyesen járnak el, ha felülvizsgálják a jegyzőkönyvet, de ezt nem szabad kapcsolatba hozni a legutóbbi puccski sérlettel, mert a magyar kormány lojálisán viselkedett és megakadályozta, hogy a puccs sikert arasson.

Budapest. A soproni szövetség közli tábornoki bizottságot nem hívják vissza.

Budapest. Gróf Károlyi József fehérmegyei főispán az események miatt lemondott.

Zürich. A svájci szövetségtanács elhatározta, hogy Károly egész kíséretét kintassítja Svájcból. Csak egy udvarhölgy maradhat vissza a gyermekekkel.

Budapest. Rakovszki Istvánt, gróf Andrássy Gyulát és Gratz Gusztávot a pestvidéki ügyészség fogházában helyezték el.

Budapest. A kisgazdapárt a kormányt, a hadseregnek, az egyetemi ifjuságnak és mindazoknak, akik a haza megmentéséért tevékenykedtek köszönetet mondott. Nagyatádi felszólalt és megállapítja, hogy pártja az első pillanattól megtalálta a helyes utat és leszögezte magát a szabad királyválasztás elvének. Kimondotta, hogy perhorreszkálja a Habsburg restaurációt. Sajnálatra méltó, hogy a kereszténypárt vezére a végzetes kalandba rohant. A párt kimondotta, hogy a bűnös tényezők lelkiismeretlen cselekedését elítéli, velük szemben megtorlást követel, ez irányban a kormány tevékenységét teljes erejével támogatja. A kereszténypártban Apponyt fel akarják kérni vezérnek, aki azonban ki akar kapcsolódni a politikai életből.

segítsenek a tettesek kézrekerítésében. Minden éjjeli őrt alva találta. A község közbiztonsági állapotai éppen az éjjeli őrk gondatlansága miatt meglehetősen leromlott és ez az oka, hogy néhány nap óta a betörőbanda garázdálkodhatik.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutádrak: Dollár 135, francia frank 11.20, márka 0.85—0.90, dinár 1.80, sokol 1.55, magyar korona 0.24, osztrák korona 0.07, budapesti kifizetés 5., bécsi kifizetés 28.5.

Bucuresti valutádrak: Napoleon d'Or 380—400, francia frank 9.60—9.70, angol font 500—550, lira 5—5.20, márka 0.94, dollár 130—132, sokol 1.50—1.55, magyar korona 0.21, Kifizetések: Páris 10.10, London 544, Berlin 0.88, Milano 5.60, Prága 1.45, Newyork 135.

Zürichi nyitás: Berlin 332.5, Newyork 550, Milano 2170, Prága 565, Budapest 75, Zágráb 185, Bucuresti 380, Varsó 13, Bécs 27, lebélyezett osztrák korona 18.

Budapesti nyitás: Napoleon d'Or 2250, angol font 2950, dollár 745, márka 476, lira 2850, osztrák ko-

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és zárt butorszállító kocsikkal felelősség mellett pontosan és olcsón teljesít:

Éliás Lipót Fia

szállító, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 38. sz. Bekapcsolt telefon 250. sz.